

Kilimandžaro, januar 2006.

prvi deo: Uvod

Poštovani čitaoče,

pred tobom je putopis ekspedicije Planinarskog društva "Pobeda" na najvišu planinu Afrike, Kilimandžaro u Tanzaniji. Sve se odigralo od 15. do 30. januara 2006. godine u okviru velike akcije penjanja najviših vrhova svih sedam svetskih kontinenata. Nakon uspešnih ekspedicija na Elbrus i Akonkagvu, i treći kontinent je došao na red.

Kao i u prethodna dva puta, stari kraljevski dvor u centru Beograda naša je polazna tačka. Uz podršku Skupštine Grada Beograda, noseći zastavu Beograda, u nameri da je pobedimo na najviši vrh crnog kontinenta, polazimo put Afrike u sledećem sastavu:

- Siniša Ristić,
- Radojka Božanić,
- Nikola Djurić,
- Dragan Ćirić,
- Vladislav Matković - vođa ekspedicije,
- Adnan Hodžić,
- Ljubiša Jović,
- Dragan Ćeliković – lekar ekspedicije,
- Dragoslav Mladenović,
- Mehrimana Jović,
- Radmila Rosić,
- Andrija Bogićević,
- Dragana Asanović,
- Dragan Jovanović,
- Nebojša Bošnjak,
- Dragan Markelić,
- Aljoša Milenković,
- Duško Matić,
- Zoran Stepanović – vođa ekspedicije,
- Zoran Karić,
- Maja Nikolić,
- Mario Živić,
- Jasmina Popov i
- Anja Manola.

Članovi ekspedicije pred polazak

drugi deo: Put do planine

15. januar: Polazak

Uprkos tome što je vrlo hladno, stotinak ljudi nas prati na daleki put. U 10h ulazimo u Lastin autobus praćeni mahanjem naših prijatelja. Polazimo ka Surčinu. U autobusu je vrlo vesela atmosfera i čini mi se da su svi ubeđeni da ćemo se popeti. Jasno nam je da samo 10-30% planinara koji krenu na ovaj vrh uspevaju i da se popnu na njega, ali izgleda da su svi ubeđeni da oni nisu ti koji će odustati. O objektivnim okolnostima koje nas mogu sprečiti u penjanju ne želimo ni da razmišljamo.

Na Surčinu pravimo malu zabunu ogromnom količinom opreme. Odrađujemo sve što treba. Mnogi nam žele sreću. U 13.15 avion British-a uzleće i letimo put Londona. Na aerodrom Heathrow slećemo u 15h po lokalnom vremenu (16h po našem).

Ubrzo se smeštamo u Holiday Inn-u i što autobusom, što metroom vozimo se do grada kako bi iskoristili nekoliko sati za obilazak Londona. Za kratko vreme, uspeali smo da vidimo Big Ben, kao i veliki točak – London's Big Eye, pa čak i da okrenemo jedan krug i razgledamo grad sa visine od 135 metara. Ovaj "točak" je najviši na svetu i po lepom vremenu može se videti čak 40 km unaokolo. Cena vožnje, koja traje pola sata, je 13 funti. Skupo zadovoljstvo, ali ga neki od nas nisu propustili. Uveče smo opet u hotelu, gde smo i prenoćili.

Big Ben sa London's Big Eye

16. januar: London – Nairobi

Rano ujutro ustajemo i kroz hotelski prozor vidimo ogromnu saobraćajnu gužvu ka centru grada, a kažu da na zapadu sve funkcioniše kako treba?!? Doručujemo i već smo na putu ka aerodromu. Letom BA 065 London – Nairobi prelazimo 6846 km i za osam sati, na vreme (21.20 po lokalnom, 19.20 po našem vremenu) slećemo u Najrobi, glavni grad Kenije. Vrlo smo uzbuđeni, jer većina grupe nikada nije bila u Africi. Na naše zadovoljstvo dočekuje nas otpravnik poslova jugoslovenskog konzulata Saša Mart. Prolazimo graničnu proceduru i čekamo stvari.

Da ne bude baš sve po planu pobrinuo se British Airways. Osam rančeva sa opremom nije stiglo na odredište. Uspevamo nekako da ugovorimo da nam stvari prenesu direktno u Moši, grad u podnožju Kilimandžara, u roku od dva dana. To je veliki, ali neophodan rizik, jer ako stvari ne stignu, osam ljudi moraće da iznajmi opremu za uspon. Ipak, naš konzulat će učiniti sve da se to ne desi.

Na aerodromu se srećemo sa Tanjom koja živi u Nairobiju i koja nam je proteklih meseci bila "veza" sa Afrikom. Čeka nas i Jasmina koja je u glavni grad Kenije stigla letom iz Dubaia. Sada, sa svih 24 člana ekspedicije, kompletni smo. Prevozimo se kombijem do hotela Heron i razmeštamo u dvokrevetnim sobama.

17. januar: Tanzanija

Posle doručka se pakujemo i nekim, nazovi busom, krećemo put Tanzanije, ali ne zadugo. Desetak minuta vožnje i pokvareni smo. Čekamo sledeći prevoz, koji stiže nakon pola sata i nastavljamo drugim vozilom put juga.

Na kenijsko – tanzanijsku granicu stižemo oko podne. Ono sto nam još više otežava ionako beskonačnu graničnu proceduru je velika vrućina i ogroman broj Masaja koji pokušavaju da nam prodaju - bilo šta. Ipak, nekako se i iz toga iskobeljasmo i posle oko dva sata nastavljamo dalje ka željenom vulkanu. Usput prolazimo kroz pravu tropsku kišu i oko 16h eto nas u Mošiju, u podnožju Kilimandžara. Veče je, i ubrzo ležemo premoreni celodnevnim truckanjem kroz savanu Tanzanije. Visina je 850 metara i ima komaraca, a samim tim i opasne malarije. Branimo se mehaničkim sredstvima, jer lekovi protiv malarije utiču loše na koordinaciju pokreta i miran san. Mreža na krevetu i autan su nam najbolji prijatelji :)

(Tanzanija: sa površinom 945.087 km kvadratnih je najveća zemlja istočne Afrike. Graniči se na severu sa Kenijom i Ugandom; na zapadu: Zair, Ruanda, Burundi; na jugu: Zambija, Malavi i Mozambik. Ova zemlja je federacija Tanganike i Zanzibara. Glavni grad je Dodoma, a ekonomski centar Zanzibar, na obali Indijskog okeana. Dužina obale je 1.424 km. Glavne planine su: Kilimandžaro i Mount Mery. Stanovništvo: Bandu 95%, Arapi 4%, Evropljani i Azijci 1%. Religija: 45% hrišćani, 35% muslimani, 20% Indigenous. Intelektualaca ima oko 26%, uglavnom žena. Valuta: tanzanijski šiling – 1000 šilinga = 1 USD)

treći deo: Aklimatizacioni uspon

18. januar: Kilimandžaro, Marangu gate (1857m) - Mandara Hut (2700m)

Izlazim iz sobe i pred očima - šok!

Kilimanždžaro u svoj svojoj lepoti. Zapanjeno kažem Stepri - čoveče, evo ga! Ne verujem svojim očima, pa ja sam ispod najpoznatijeg vulkana na svetu. "Samo" 5000 metara iznad vidi se Uhuru Peak prekriven "snegovima Kilimandžara"! Da li ćemo ga popeti?! Svi smo zagledani u vrh i u nekoj vrsti euforije, ali i svesni ogromnih napora koji nam predstoje.

Kilimandžaro (5895m) iz Mošija (850m) 17.01. popodne

Jutro 18.01. osvanulo je sa novim snegom na Kilimandžaru

Pre podne nam prolazi u nestrpljivom čekanju izgubljenih rančeva i opreme. Najzad oko 12h stižu stvari. Prepakujemo se i naši nosači tovare kombi. Oko 13.30 krećemo ka Nacionalnom parku. Četrdeset pet minuta ugodne vožnje do ulaza u park proveli smo očima prikovanih na vrh Kilija. Sledi dugotrajna procedura registracije svih učesnika ekspedicije, kao i našeg vodiča, 7 pomoćnika vodiča, 44 nosača i jednog kuvara. U 15h, veliki trenutak. Prolazimo kapiju i ulaskom u gustu i vlažnu prašumu započinje naš uspon sa visine od 1850 m. Sve nam deluje nestvarno. Drveće, cveće, skriveni majmuni...

Lagano napredujemo i od naših vodiča učimo prve i najvažnije reči Svahili jezika – pole, pole (polako, polako). Svako ko je bio ovde i ko je penjao ovu planinu zna da se u ovim rečima krije ključ uspeha. Iz tog razloga još u Beogradu je određeno da Maja ide na čelu kolone, jer ima odličan osećaj za ravnomeran tempo uspona. I voda, naravno. Od danas je svaki dan treba piti u količini od 4-5 litara. Disanjem se gubi ogromna količina tečnosti i ako se ona ne nadoknadi kraj pentranja je vrlo blizu. Stoga, pole - pole, nalivaj se

vodom i gazićeš snegove Kilimandžara. Svi u grupi to znaju i strogo se pridržavaju uputa naših vodiča.

Nastavljamo dalje. Lično, meni je ovaj deo kroz šumu, pardon, prašumu najlepší deo kojim sam hodao. Takvu floru i faunu nikada nisam video, i nadam se da ću se opet kretati sličnim predelima.

Marangu gate (1850m)

Polazak ka Mandara hut (2700m)

Uspon ka Mandara hut

U 19.20, sada već po mraku, eto nas u prvom visinskom logoru - Mandara Hut, na 2700 m. Smeštamo se u nekoliko prostorija i uskoro večeramo. Našim vodičima dajemo prazne flaše kako bi ujutro imali dovoljno vode za dalje napredovanje. Voda koju pijemo je iz lokalnih potoka i neophodno je prokuvati. Tu postoji jedan problem. Voda na većim visinama provri na temperaturi nižoj od 100 stepeni, pa mi ipak koristimo jod ili pilule za dezinfekciju.

Uveče, kao i svaki naredni dan, Stepa će proveravati saturaciju (procentualni sadržaj kiseonika u arterijskoj krvi), puls i popunjavati zdravstveni karton o svakom učesniku ekspedicije, kako bi na vreme uočili eventualne nepravilnosti u funkcionisanju organizma na većim visinama. Dragana Arandelović, naš klupski lekar, pripremila nam je pre polaska u Afriku, neophodnu medicinsku dokumentaciju o svim učesnicima ekspedicije.

Kilimadžaro: najveći planinski masiv u Africi. Prostire se u severoistočnom delu Tanzanije. Najviša uzvišenja ove planine su: Kibo (Uhuru Peak 5895m) i kraterom prečnika oko 2500m i dubine oko 180m, Mawenzi 5151 m i Sira 4300 m. Na Kiliju se smenjuju različite klimatske zone: tropski predeo do 2800m, pa deo sa niskim rastinjem do 4000m, alpska pustinja i Ice Cap ili večiti led. Vrh Kibo-a je prvi put osvojen 1889. godine, a Mawenzi tek 1912. Jugosloveni su prvi put popeli Uhuru 7.11.1954. godine.

Mandara hut (2700m) – ženski deo ekspedicije

19. januar: Mandara hut (2700m) - Horombo Hut (3720m)

Ujutro u 9.20 nastavljamo dalje ka sledećem visinskom logoru. Ubrzo smo izšli iz šume i na oko 3000 metara visine okruženi smo samo niskim rastinjem. Oko nas su letele neke čudne i slatke ptičice. Uskoro se pred nama otkrio prelepi vrh Mawenzi. Na 3500 metara pravili smo dužu pauzu kako bi ručali. Dok smo jeli oko nas su obletali crni gavranovi. Na većim visinama oni su jedina bića koja nam prave društvo.

Uspón od Mandara hut (2700m) ka Horombo hut (3720m)

Prvi susret sa Mawenzijem (5149m)

U 15.30 nakon šest sati hoda stižemo do Horombo Hut-a, drugog visinskog logora a 3720 metara. Registrujemo se, smeštamo se u četiri kućice sa po šest ležajeva. 'ečeramo i idemo na spavanje. Ovo mesto će nam biti dom naredna dva dana koja smo dredili za aklimatizaciju. U principu, većina penjača ovde ostaje samo jednu noć, ali smo e mi odlučili za tri, sa aklimatizacionim usponima na visine iznad 4000 metara, kako bi e ovako brojna grupa u što većem broju popela na vrh.

Horombo hut (3720m)

20. januar: Aklimatizacija : Horombo hut (3720m) – Mawenzi hut (4535m)

Nakon jutarnjih aktivnosti koje su se ogledale u umivanju, doručku i pakovanju, tačno u 9.25 pošli smo na aklimatizacioni uspon ka Mawenzi Hut-u. Veoma sporim hodom, uživajući u prelepom pogledu na Kibo, Mawenzi, oblake ispod nas kao i "zebra stene" u 13.15 izašli smo na visinu od 4535 metara, do Mawenzi hut-a. Vrlo kratko smo se odmorili i vratili se u Horombo u 15.30. Ostatak dana smo proveli u odmoru, uz naravno obilni ručak i večeru. Neću ni pominjati da smo se i dalje nalivali litrama i litrama vode.

Aklimatizacioni uspon ka Mawenzi hut (4535m)

Aklimatizacija

Mawenzi hut (4535m)

Stepa: "Oko 17h popodne pozvali su me rendžeri iz Horombo hut-a da mi saopšte da ujutru moramo krenuti naviše. Naime, uobičajeno je zadržavanje od samo jedne ili dve noći na visini od 3720 metara. Nama je sledeća noć bila druga i oni smatraju da nakon nje treba da nastavimo uspon i oslobodimo mesto drugim ekspedicijama koje idu iz doline. Posle 6 meseci planiranja i priprema, vrlo teško mi pada mogućnost izmene odabranog plana uspona. Pribegavam zato, u dogovoru sa Beatusom, "maloj" laži. Obaveštavam ih da imamo 8 članova ekspedicije koji imaju visinsku bolest i da tek prekosutra možemo da nastavimo uspon. Ne želim da preskočimo dan za odmor i još jednu noć na visini od 3720 metara koji treba da nam vrate neophodnu svežinu za završni uspon. Sve je precizno dogovoreno nekoliko meseci unapred. Nakon provere, ujutru mi saopštavaju da je sve u redu i da možemo da ostanemo".

21. januar 2006. Aklimatizacija: Horombo hut (3720m) – Last Water Point (4050m)

Ovaj dan je prvobitno bio predviđen za potpuni odmor, ali kako se grupa osećala izvanredno, odlučeno je da se napravi još jedan lagan uspon na visinu od preko 4000 metara. Tako smo u 9.55 pošli stazom ka Kibo Hut-u i nakon sat i po izašli na visinu od 4050 metara. Želja nam je bila da idemo dalje, ali je razum ipak prevladao, pa smo odlučili da čuvamo snagu i vratimo se u Horombo. Posle podne smo se prepakovali i pažljivo spremali stvari za sutrašnji dan koji je trebao biti vrlo težak. Naime, za 36 sati trebalo je popeti se do Kibo Hut-a, zatim se popeti na vrh i vratiti se u Horombo. Sve u svemu 2200 metara uspona i silaska, bez noćenja. Svi smo se i psihički i fizički spremali za to. Na naše zadovoljstvo, lekarski pregledi pokazuju da smo svi spremni za nastavak uspona.

četvrti deo: Uspon na vrh

22. januar: Horombo hut (3720m) - Kibo Hut (4703m)

Ustali smo u 6 sati. Cela grupa se odlično osećala. Aklimatizacija je završena i predstojao je posao zbog koga smo i prevalili toliki put. Tačno u 8h krećemo u dugačkoj koloni već poznatom stazom. Nosači su sa našom opremom još ranije otišli. Hodamo vrlo polako, čuvajući snagu za konačni uspon planiran za sledeću noć.

Stepa: "Na opasnosti planine, koja inače ne važi za tešku, upozoravaju nas povici na visini od 4500 metara da oslobodimo stazu za prolaz nosača koji transportuju obolelog ili povređenog planinara specijalnim kolicima u dolinu. Gotovo trčeći prolaze pored nas. Iza njih ostaje tišina i tek po neki komentar. Ovo je drugi planinar koji je za ovih 5 dana na ovaj način sišao sa planine."

U 15.15 stižemo u Kibo Hut (4703m), poslednji visinski logor, mesto odakle se direktno napada vrh. Smeštamo se u sobe. Večerao oko 17h i proveravamo još jednom zdravstveno stanje svih učesnika ekspedicije. Odličan znak je što svi imamo dobar apetit, čak previše dobar. Naši se vodiči ne mogu načuditi koliko jedemo. To je još jedan i to vrlo važan znak da smo dobro aklimatizovani. Nakon večere povlačimo se u vreće za spavanje i ležimo. Većina nas uopšte ne spava, malo zbog velike visine, malo zbog treme pred završni uspon. Strpljivo čekamo trenutak kada ćemo ustati i krenuti. Pokušavamo da se odmorimo 3-4 sata.

Vlada Matković: "Ne spavam, razmišljam o usponu pred nama, o grupi. Pišem poruku na mobilnom telefonu koju ću sutra poslati Borisu sa vrha. Šta da napišem? POZDRAV SA UHURU PIKA (5895m), VLADA. Šta ako ne uspem da se popnem? Ko će da pošalje poruku? Jedva sam dočekaao vreme da ustanemo i krenemo."

22. januar (22h): Summit Day

23. januar nam počinje dva sata "ranije". Jedva dočekasmo tu dugo sanjanu noć. Često sam slušao da je jako teško nakon samo par sati odmora ustati i krenuti u hladnu planinu. Ne znam kako, ali nije mi teško. Mišići mi podrhtavaju pod naletom adrenalina.

Početak uspona na Uhuru peak (5895m)

Najzad, u 23.05 objavljen je polazak. Sa nama na vrh idu Beatus i još 7 pomoćnika vodiča. Sada samo, pole - pole. Ne smemo izgoreti u prevelikoj želji, ima još 1200 visinskih metara do vrha, onih najhladnijih i najtežih. Napredujemo kroz noć formirajući dugačku kolonu svetiljki uz brdo. Nebo je potpuno vedro i neverovatno zvezdano. Svetleće tačkice čeonih lampi ispred nas i zvezde su se pomešali. Više ne znam šta je lampa, a šta zvezda.

Mnogo je hladno. Prste na rukama i nogama skoro da ne osećam, a voda u flaši koja je u mojoj jakni je puna leda. Jedan korak, jedan udisaj. Visinomer pokazuje 5000 metara. Ispod nas je ostala visina Mont Blanc-a, a grabimo ka visini Elbrusa. Nedostatak kiseonika se oseća prilikom svakog udisaja. Na 5300 metara pravimo pauzu. Vodiči su nas prijatno

iznenadili toplim čajem. Za deset minuta osećamo se bolje. Beatus proverava stanje grupe sa povikom: "Everybody say jeeeeeee?!" Gromoglasan je odgovor iz svih 24 grla: "Jeeeeeeee!" Jasno je svima, spremni smo za dalje. Vrh je naš! Nastavljamo dalje.

Stepa: "Primećujem da naš lokalni vodič Beatrus počinje da posrće u hod. Na pitanje šta nije u redu odgovara pružanjem prsta. Merim mu saturaciju i puls i vidim da su mu rezultati u redu, ali on oseća stezanje u grudima i vidljivi su mu na licu znaci oticanja što je jedan od simptoma visinske bolesti. Međutim kako nema glavobolju, nastavljamo dalje s tim što ja sada idem napred i tražim put. Beatrus me prati. Kaže mi da trebamo biti u 6h na Gilmanspointu. Odgovaram da misli na sebe i da ne brine. Iza njega je Maja koja diktira tempo grupi. Na kraju kolone je Vlada Matković, koji ima zadatak da nam javi ako se neko ne oseća dobro. Samo polako i uspećemo."

Nakon sedam sati uspona, u 6 ujutro naša ekspedicija je na Gilmans Point-u (5685 m), drugom vrhu po visini! Gledamo ka istoku, željno iščekujući toplotu prvih sunčevih zraka u danu koji je još kod kuće određen kao Summit day. Svi znamo da imamo još dva sata, ali to su, bez obzira na napor, pobedonosna dva sata.

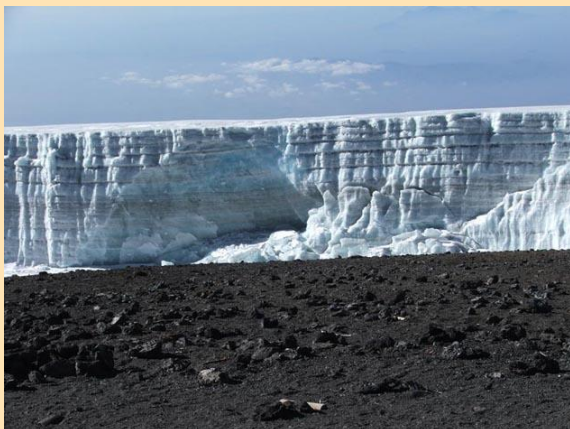
Stepa: "Pravimo kratku pauzu na Gilmanspointu. Tu su i dva strana planinara »spakovana« u aluminijumsku foliju, da tako sačekaju vodiče koji treba da im pomognu u silasku. Za njih je vrh previsoko. Visinska bolest i hladnoća su ih savladali. Kod nas su svi spremni za nastavak uspona. Sada Vlada ide napred a ja ostajem na kraju kolone.

Na raspolaganju nam je manje od polovine kiseonika dostupnog na nivou mora i sada svako ide svojim tempom. Svako vodi svoju unutrašnju bitku. Ovde iznad 5700 metara visine bitna je samo volja. Posmatram planinare naše ekspedicije i obuzima me osećaj neverice i sreće jer shvatam da ćemo ubrzo svi stajati na vrhu. Jasno je da svi žele gore."

Na ivici kratera - Stela point (5750m) sa Mawenzijem (5149m) u pozadini

Kolona se razvlači. Sa prvim sunčevim zracima počinje da duva vetar koji povećava osećaj hladnoće. Pravimo još jednu pauzu na Stela Pointu (5750m). Sada je vrh blizu. Nakon 9 sati žestokog uspona, tu smo! Tačno je 8h ujutro. Uhuru Peak, 5895 metara, vrh Slobode. Još ne verujemo svojim očima da smo svi tu. Kažu 10-30% uspešnosti. To ne važi za nas!!! Mi smo svi ovde na vrhu. 100%. Razvijene su zastave, slikamo se, čestitamo. Beatus, koji je popeo Kili stotinak puta, kaže nikad nije imao ovakvu grupu.

Glečer na vrhu

Još 100-tinak metara do vrha

Vladislav Matković: "Dva puta u toku uspona, odlazim sa začelja na čelo kolone. Razgovaram pojedinačno sa našim planinarima, procenjujući njihovo stanje. I pored hladnoće, napora i nedostatka kiseonika niko ne pomišlja da odustane. Ogromnom voljom savlađuju sve probleme. Uspeli smo jer smo bili tim."

Dolazak na vrh (5895m)

Na vrhu

Na najvišem vrhu Afrike – Uhuru peak (5895m), 23.januar 2006. 8h ujutru

peti deo: Silazak

Uhuru peak (5895m) – planinari naše ekspedicije na vrhu, u pozadini Mawenzi (5149m)

Uhuru peak (5895m), Vlada i Beatus

Uhuru peak (5895m), u pozadini Šira (4300m)

Pola sata smo na vrhu i krećemo dole. Čeka nas dugačak povratak. Uspon je završen tek kada se svi spuste sa planine. Treba stići do Horombo Hut-a. Umor je ogroman, a deficit kiseonika nas bukvalno lomi. Nekako, oko podne i poslednji čovek iz naše grupe je u Kibo Hut-u. Umorni smo. Ručamo i osećamo se mnogo bolje. Krećemo dalje u 15h i za tri sata stižemo u nama dobro poznati Horombo Hut. Smeštamo se.

Silazak ka Horombo hut, Mawenzi u oblacima

Smer uspona sa Sedla (4500m) preko Kibo Hut-a (4703m) i Gilmanpointa (5685m) do Uhuru Peak-a (5895m)

foto: Zoran Karić, obrada: Stepa

Stepa: "Okolo 18.30 do mene dolazi Zak, jedan od Beatusovih pomoćnika, uvek spreman za šalu. Ovoga puta deluje zabrinuto i pita možemo li da pogledamo jednog njihovog nosača. Zovem Dragana Čelikovića - Čeleta i odlazimo do nosača koji leži na boku, držeći se za glavu. Zak kaže da ima izuzetno jaku glavobolju, da je povraćao danas na 4700m kao i ovde na 3720m. Izgubio je pamćenje. Zaključujemo da ima edem mozga. Ubeđujem ih da ga transportuju odmah u dolinu. Kažu da im je lakše da to urade ujutru. Eventualnu raspravu prekidam konstatacijom da će ujutru možda spuštati telo u dolinu. Čele mu daje injekciju Dexazona i zatim ga nose dole. On je treća osoba za šest dana koja na ovaj način silazi sa planine."

24. januar: Silazak

Ujutru nas Beatus budi pola sata pre dogovorenog vremena i saopštava da se njegov mlađi brat oporavio. Da prethodno večer nije spušten u dolinu teško da bi preživeo. Lep je osećaj kada nekome pomognete, a još lepši ako je život u pitanju

Ustajemo opuštено, mada malo ukočeno usled upale mišića. Nosači nam pripremaju ispraćaj. Običaj je da se u Horombo Hut-u, nakon uspešnog penjanja vrha napravi ispraćaj. U 9h nosači, vodiči, kuvari, pomoćnici se skupljaju, počinju da pevaju, tapšu i slikaju se sa nama. Mi im zauzvrat dajemo napojnice i raznorazne majice, čarape, rukavice. Uprkos tome što smo sve platili ipak smo im zahvalni, jer bez njih teško da bi napravili ovakav uspeh.

Horombo hut – pred silazak (3720m)

Silazak ka Mandara hut

U 10.30 ceremonija je završena i krećemo dole. Na stazi je prilična gužva. Većina nosača i penjača idu gore, dok mi silazimo. Stalno se čuje: Hello, hi, good luck ili jednostavno džambo! Napravili smo još jednu dužu pauzu kog Mandara Hut-a, a zatim se već poznatom stazom kroz prašumu spustili do ulaza. Ovde smo se zadržali oko sat vremena kako bi dobili sertifikate za uspešno penjanje vrha za svakog člana ekspedicije.

Uskoro sedamo u minibus i nakon četrdesetak minuta vožnje stižemo u Moshi. U 21 sat imali smo svečanu večeru na kojoj je prisustvovao i naš vodič Beatus sa svojim mlađim bratom. On nam je svakom pojedinačno uručio diplome.

Svečana večera u Mošiju po silasku sa planine

šesti deo: Safari

25.

januar:

Safari

Bilo bi jako glupo da tokom boravka u Africi ne vidimo još neke stvari po kojima je Tanzanija naširoko poznata. Kako mi, planinari, baš i ne volimo uobičajene dosadne turističke atrakcije krećemo na safari. Ustajemo kad koji, doručujemo i čekamo prevoz koji će nas odvesti do Lake Manyara, Nacionalnog parka. Naši vodiči kasne oko sat vremena što za afričke pojmove znači - stigli su na vreme. Napokon, pojavljuju se tri kombija sa pokretnim krovom. Pakujemo stvari potrebne za dva dana i u 10h polazimo iz Moshija. Put do Manyara jezera traje oko 4 sata. U 14h, nakon registracije prolazimo ulaznu kapiju Nacionalnog parka i već posle sto metara ispred nas proleće jedan beloglavi sup praćen sa dve grabljivice, koje, na žalost, nisam prepoznao. Odmah zatim vidimo "sausage tree", drvo koje ima plodove slične kobasici, po čemu je i dobilo ime. Iza svake krivine dočekuju nas nova uzbuđenja u vidu životinja, koje sam do tada viđao samo na televiziji ili u zoološkim vrtovima. Neverovatno lepo i ponosno izgledaju sva ta bića u prirodnom okruženju. Ni nalik onima o kojima se mi "brinemo" u zoološkim vrtovima. Srećemo: žirafe, slonove, gnuove, gazele, nilske konje, mnoštvo različitih ptica, i naravno majmune babune... Jezero samo naziremo jer se nalazi u daljini i s obzirom na sušni period relativno je malo. Videli smo i više ogromnih termitnjaka. Na ulazu u park postoje slike značajnijih životinja u ovom delu Afrike. Izmedju ostalog pročitao sam da tu živi i čuvena Black Necked Spitting Cobra (Naja nigricollis), vrlo opasna zmija koja je u stanju da pljune neurotoksičan otrov na daljinu od nekoliko metara. Uporno sam posmatrao sve žbunove pored kojih smo prolazili, ali nje nije bilo :(Verovatno zato što je dan vruć, a ona je aktivna noću, rano ujutro i kasno uveče.

Žirafe u nacionalnom parku Lake Manyara

Slon u nacionalnom parku Lake Manyara

Nacionalni park Lake Manyara

Flamingosi na jezeru

Oko 17 časova napuštamo područje jezera i brzo nastavljamo dalje ka sledećem odredištu. Radi se o velikom krateru Ngorongoro, gde treba i da prenoćimo. Ivica kratera, gde se naš kamp nalazi, je na visini od 2400 metara. To nas raduje, jer uprkos tome što će noć biti hladnija, nema opasnih komaraca.

Simba kamp – Ngorongoro

Lav i bufalo - Ngorongo

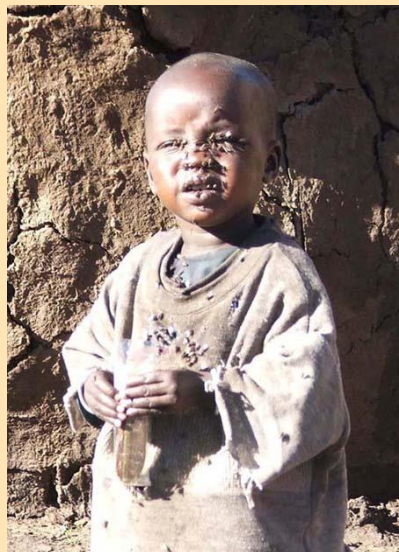
U 17.45 nalazimo se na ulazu u Ngorongoro. Prolazimo dalje i dolazimo do prelepog

vidikovca sa koga puca pogled na ceo krater. Krater je prečnika 23 km i u njemu živi oko 30.000 vrsta životinja. Za razliku od nekih drugih nacionalnih parkova ovaj predeo nije toliko veliki i upravo to daje mogućnost da se za jedan dan vide praktično sve životinje. Takođe, krater je i dom pripadnika Masai plemena, koji ovde žive životom svojih predaka, potpuno podređeni prirodi.

Nastavljamo ka našem odredištu vrlo lošim putem i na naše zaprepašćenje sa leve strane puta, na manje od 50 metara vidimo ogromnog lava kako jede lešinu. Vodiči su nam objasnili da njih ima u krateru, ali da ponekad izlaze i gore, na ivicu, i da se muvaju ovim šumama. Ovim šumama? Pa naš logor je u ovim šumama! Uskoro dolazimo do kampa i na naše razočarenje nema nikakve ograde niti bilo čega što bi šatore zaštitilo od eventualnog upada lavova ili nečeg drugog. U okolini pasu zebre, dajući nam osećaj sigurnosti, jer ako su one tu lavova i drugih opasnih mačaka nema. Verovatno i mi njima značimo isto, a ko je u pravu pokazaće jutro (divlje mačke love noću)! U sumrak podižemo šatore i uskoro dobijamo večeru. Jedemo u specijalno napravljenim kavezima, jer miris hrane privlači mnogobrojne životinje, od kojih neke i nisu baš dobronamerne. Zapravo, nije reč o dobronamernosti. One se ponašaju onako kako im priroda nalaže. Pa ako u borbi za opstanak neko od nas i postane lovina, to je zakon prirode i rizik koji smo morali prihvatiti onog trenutka kada smo došli ovde. Noć!

26. januar: Safari, Ngorongoro

Zora je. Ustajemo i svi smo na broju, a i zebre :) Doručujemo, i opet kasnimo sa polaskom, jer se jedan od kombija pokvario. Ipak u 9.10 krećemo dole u krater. Posle četrdeset pet minuta vožnje stižemo do Masai sela. Iz daljine se čini da to uopšte nije selo već nešto što je ograđeno visokim koljem. Po dolasku dočekuje nas poglavica i naplaćuje svakom po 10 dolara za ulazak. Čini mi se da je prošlo vreme kada je priroda bila ta koja je hranila ove Masai ratnike. OK, plaćamo i ulazimo. Dočekuje nas ples ratnika i pesma njihovih žena. Selo izgleda otprilike ovako: ograđeno je visokim oštrim koljem koje ga štiti od lavova i ostale divljači. Unutra u krug su poređane kolibe koje su napravljene od pruća kravlje balege i blata. U centru sela je obor gde se nalazi ono što je kod Masaia najvrednije – stoka. Upravo zbog balege i stoke ima neopisivo mnogo muva na koje su oni navikli, ali mi nismo. Slikamo se sa njima, delimo slatkiše deci. Neki od nas, hrabriji, moram reći, čak su se usudili da uđu u kolibe u kojima je miris vrlo neprijatan. Obilazimo još malu školu u kojoj njihova deca uče i na kraju bukvalno bežimo iz sela praćeni rojevima muva. Dobar deo puta nismo se mogli osloboditi dosadnih napasnika koji su napunili naša vozila.

Nakon pola sata eto nas u krateru. Sada je slična scena od predhodnog dana, samo što ima manje šume nego na Manyara jezeru. Postoji još jedna razlika, videli smo groblje slonova. Slonovi inače vrlo dugo žive i ako im se ne desi nešto nepredviđeno jedini razlog njihovog uginuća je to što im se zubi istroše i više nisu u stanju da pojedu dovoljnu količinu hrane i na kraju uginu. U ovom delu ima dosta slonovih kostiju.

Sat vremena iza podneva krećemo uz brdo van kratera. Put je vrlo loš, ali se nekako u 13:30 nalazimo u našem kampu, gde smo spavali prošlu noć. Ovde imamo ručak koji je vrlo sličan onome što smo jeli na planini. Koristimo priliku da se slikamo sa slonovima koji su došli do kampa. Ovoga puta nismo u vozilima i oprezno im se približavamo pazeći da ih ne uznemirimo.

Susret sa slonovima

Posle ručka smo krenuli put Moshija. U naš hotel, u Moshi stižemo oko 19 sati. Smeštamo se i večeramo.

Ngorongoro: Zemlja Masaia. Najveći krater na svetu. Visina od dna do ivice kratera je 610 m, a površine je 265 km kvadratnih. U njemu živi oko 30.000 životinjskih vrsta. Ngorongoro nije proglašen nacionalnim parkom iz razloga što u njemu živi Masai pleme, a po zakonu, u nacionalnom parku ne sme niko živeti. Zato je ovo samo zaštićena zona.

sedmi deo: Povratak

27. januar: Kenija

Pre podne se pakujemo i u 10 sati busom krećemo ka Keniji. U Arushi pravimo pauzu od oko sat. Neki od nas idu u restoran kako bi jeli, a ostatak šeta po gradiću. Non stop smo okupirani gomilama meštana koji bi da nam prodaju nešto. U početku to izgleda i zanimljivo, ali posle nekog vremena počinje da smeta. U podne nastavljamo dalje. Na granici smo i trebalo nam je oko dva sata procedure da bi prešli u Keniju. Opet par sati vožnje i ponovo se

smeštamo u hotel Heron oko 19.30. Uveče nas napušta Jasmina i odlazi u Dubai, a mi imamo dva dana za obilazak Najrobija i odmor. Jedan od ova dva dana je bio predviđen kao rezervni dan za uspon na Kili u slučaju lošeg vremena ili nekog drugog problema. Kako ga nismo potrošili na usponu imamo dan više u glavnom gradu Kenije.

28 januar: Nairobi

Ceo dan nam je slobodno vreme. Zapravo, mogli smo da obilazimo grad kako želimo. Upozoreni smo, međutim, da se ne krećemo manjim ulicama i da nikako ne idemo sami, već u grupama, a sve u cilju veće bezbednosti. Jedan deo grupe je posetio naš konzulat i bio veoma lepo primljen od osoblja istog. Stepa, Maja i ja smo (na moj nagovor, moram priznati) išli da posetimo Snake Park. Hteli smo da vidimo i Nacionalni muzej Kenije, ali se on, na žalost, renovira. Snake Park izgleda super. To nije veliki park i nije spektakularan, ali ono što mene fascinira i sigurno ga čini jedinstvenim je veliki broj najopasnijih zmijsa Afrike. Ulaz košta 800 kenijskih šilinga, sto je malo jače od 10 US dolara.

Ispred našeg Konzulata

Pijaca u Najrobiju

Uveče nas čeka novo iznenađenje. Preporučan nam je odličan restoran gde uglavnom odlaze belci i turisti. Zove se "Mesožder" i u potpunosti opravdava svoje ime. Mesta se moraju rezervirati unapred, a cena je oko 1800 šilinga ili 20 i nešto dolara. Skoro svi smo otišli tamo. Specifičnost restorana je da je u etno stilu i da se za cenu ulaznice mogu konzumirati enormne količine najrazličitijeg mesa sa roštilja. Zapravo, može se jesti onoliko koliko se može podneti. Konobari donose meso direktno sa roštilja i seku ga mačedom na tanjir. Pri tome se služe raznorazni odgovarajući sosevi. Tako smo jeli: noja, krokodila, zebru, kamilu... kao i uobičajeno: prasetina, jagnjetina, piletina, ćuretina... Na sredini stola postoji zastavica i kada se više ne može jesti ona se obori. To je znak da se može poslužiti dezert. Ovo mesto svakako treba posetiti u Nairobiju.

29. januar: Nairobi

Današnji dan smo uglavnom proveli u shoppingu na pijaci gde smo kupovali razne sitnice i suvenire. Uveče smo večerali i polako se pripremili za daleki put u Evropu. U 19 sati stigao nam je autobus kojim smo se prevezli do aerodroma. Proceduru na aerodromu smo prošli relativno brzo i u 23:30 ukrkali se u avion. Sa nešto zakašnjenja British Airways-om napustili smo Afriku.

30. januar: Beograd

Celu noć smo uglavnom prespavali. U London smo stigli u 6:00 po lokalnom vremenu. Imali smo dva i po sata do sledećeg leta za Beograd. Međutim, i taj let je kasnio oko sat vremena. Prijatnim letom došli smo u naš grad u 13h.

Na naše iznenađenje sačekalo nas je par televizijskih kamera na samom aerodromu. Takođe je tu bio autobus Laste, specijalno poslat za nas. Za oko pola sata vožnje došli smo na mesto odakle smo samo 15 dana ranije i pošli. Neverovatno je šta se sve izdešavalo za samo 15 dana. Sačekala nas je i g-đa Radmila Hrustanović, zamenik gradonačelnika Grada Beograda, kao i par stotina ljudi koji su nam čestitali na uspehu. Zatim je usledila konferencija za štampu u svečanoj sali. Sledećeg dana je u skoro svim dnevnim novinama objavljena reportaža.

Ekspedicija po povratku u Beograd sa Radmilom Hrustanović, foto: Ana Kos

Sa konferencije za štampu

I tu je kraj. U 14:20 grupa koja je zajedno prebrodila velike avanture se razilazi, ali sa osećajem da jedva čekamo opet da idemo.

Tako je izgledala još jedna ekspedicija Pobede. Vođe ove akcije su bili vrloiskusni Vladislav Matković i Zoran Stepanović. Osim nesporno ogromne volje i zalaganja svakog učesnika ekspedicije, taktika uspona sa dobro planiranom aklimatizacijom je najzaslužnija da se cela grupa popela na vrh, kao i činjenica da je Vladislav Matković u pripremnom periodu organizovao i vodio seriju uspona u letnjim i zimskim uslovima, kako na planinama u našoj zemlji, tako i van nje. Rezultat nije izostao.

Sve je izvedeno uz veliku podršku Skupštine grada Beograda, Sekretarijata za sport i omladinu, g-đe Radmile Hrustanović, Studija B.

Iako Kilimandžaro nije aplinistički vrh, stoprocentan uspeh ekspedicije na visinu od skoro 6000 metara predstavlja uspeh kako Pobede tako i celokupnog našeg planinarstva.

Najiskrenije se zahvaljujemo svima koji su nam pomogli i nadamo se da smo ispunili vaša očekivanja, kao i da ćemo ubuduće uspešno saradivati.

U Beogradu, 09. febraura 2006.

putopis: Zoran Karić
uz dodatke Zorana Stepanovića i Vlade Matkovića
PD Pobeda, Beograd

fotografije: Mario Živić, Zoran Karić, Zoran Stepanović,
Maja Nikolić, Vladislav Matković, Radmila Rosić, Duško Matić